

Sygn. akt V GC 605/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2015 roku

Sąd Rejonowy w Tarnowie, Wydział V Gospodarczy w składzie następującym:

Przewodniczący – SSR Zbigniew Miczek

Protokolant – sekr. K. C.

po rozpoznaniu w dniu 30 grudnia 2015 roku w Tarnowie

na rozprawie

sprawy

z powództwa Ł. O. – M. (...) w T.

przeciwko (...) Spółka Akcyjna
w S.

o zapłatę kwoty 5.063,40 złotych

I. zasądza od strony pozwanej (...) Spółka Akcyjna w S. na rzecz powoda Ł. O. – M. (...) w T. kwotę **1.980,00 złotych** (jeden tysiąc dziewięćset osiemdziesiąt złotych) wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi w stosunku rocznym od dnia 12.03.2015 roku do dnia zapłaty;

II. w pozostałym zakresie powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powoda kwotę **572,13 złotych** (słownie: pięćset siedemdziesiąt dwa złote trzynaście groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Zbigniew Miczek

Sygn. akt VGC 605/15

UZASADNIENIE

Wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 30 grudnia 2015 roku

Powód Ł. O. prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą (...) w pozwie skierowanym przeciwko (...) Spółce Akcyjnej domagał się zasądzenia kwoty 5.063,40 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od dnia 12 marca 2015 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia na jego rzecz zwrotu kosztów procesu.

Na uzasadnienie swego stanowiska podał, iż należność objętą pozwem nabył w drodze umowy cesji od J. M. będącego pokrzywdzonym w kolizji drogowej mającej miejsce w dniu 2 lutego 2015 r. W wyniku przedmiotowej kolizji uszkodzeniu uległ samochód J. M. marki P. o nr rej. (...). Wobec powyższego pokrzywdzony korzystał z samochodu zastępczego marki F. (...) o nr rej. (...), w okresie od 2 lutego 2015 r. do 4 marca 2015 r. Pokrzywdzony wynajął samochód zastępczy, który był mu potrzebny ze względu na charakter pracy zawodowej oraz miejsce zamieszkania. Za wynajem pojazdu zastępczego powód wystawił pokrzywdzonemu fakturę VAT opiewającą na kwotę 6.863, 40 złotych.

Strona pozwana uznała zasadność odszkodowania z tytułu kosztów wynajętego samochodu zastępczego do kwoty 1.800,00 złotych. Powód wzywał pozwanego o wypłatę pozostałej kwoty wskazanej w fakturze VAT.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana domagała się oddalenia powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu.

W uzasadnieniu strona pozwana potwierdziła fakt zdarzenia komunikacyjnego w dniu 2 lutego 2015 r. oraz wypłatę kwoty 1.800,00 złotych netto z tytułu najmu samochodu zastępczego. Podała, że szkoda powstała w wyniku przedmiotowego zdarzenia została rozliczona jako całkowita i w dniu 17 lutego 2015 r. wydano decyzję o przyznaniu odszkodowania. Strona pozwana nie kwestionowała również prawa poszkodowanego do korzystania z samochodu zastępczego, jednakże zakwestionowała czas wynajmu pojazdu określony na 31 dni. W jej ocenie jest to okres czasu znacznie zawyżony i niecelowy. Podtrzymała swoje dotychczasowe stanowisko, że konieczny czas korzystania przez pokrzywdzonego z samochodu zastępczego wynosi 10 dni.

Równocześnie strona pozwana podniosła, że odszkodowanie za najem pojazdu zastępczego przysługuje wówczas, gdy poszkodowany poniesie wydatki związane z wynajmem. Natomiast powód z pokrzywdzonym rozliczyli się bezgotówkowo albowiem z umowy cesji wynika, że poszkodowany za najem pojazdu zastępczego zapłacił cesją, zatem pokrzywdzony nie poniósł żadnych kosztów związanych z użytkowaniem pojazdu zastępczego. Z powyższego strona pozwana wywodzi wniosek, że skoro nie poniesiono żadnych kosztów związanych z najmem pojazdu zastępczego to nie można domagać się ich zwrotu.

Ustosunkowując się do przedmiotowej odpowiedzi na pozew, powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Odnosząc się do zarzutu dotyczącego zasadności dochodzenia zwrotu kosztów wynajętego samochodu powód wskazał, że skoro zobowiązanie między pokrzywdzonym a stroną pozwaną istniało w chwili zawarcia umowy cesji, a tym samym istniała wiarygodność pomiędzy stronami, to powód skutecznie nabył od pokrzywdzonego tę wiarygodność.

Bezsporne między stronami były następujące okoliczności:

- zdarzenie drogowe w dniu 2 lutego 2015 r. w wyniku którego został uszkodzony samochód marki P. o nr rej. (...) należący do J. M.;
- posiadanie przez sprawcę w/w zdarzenia ubezpieczenia OC u strony pozwanej;
- rozliczenie szkody jako całkowitej;
- wynajęcie przez pokrzywdzonego samochodu zastępczego;
- wystawienie przez powoda faktury VAT nr (...) na kwotę 6.863,40 złotych tytułem kosztów wynajmu samochodu F. (...) nr rej. (...);
- przyznanie poszkodowanemu odszkodowania w wysokości 1.800,00 złotych netto z tytułu najmu pojazdu zastępczego;
- istnienie umowy cesji pomiędzy pokrzywdzonym a powodem;
- przekazanie pokrzywdzonemu w dniu 16.02.2015 r. kosztorysu naprawy opiewającego na kwotę 1.811,72 złotych netto, z którym pokrzywdzony się nie zgodził;
- przedstawienie kolejnej kalkulacji naprawy z dnia 17.02.2015 r. na kwotę 5.423,75 złotych;
- zgłoszenie w dniu 23.02.2015 r. przez pokrzywdzonego merytorycznego odwołania od kalkulacji z dnia 17.02.2015 r. zarzucając jej uchybienia i błędy.

Ustalając stan faktyczny Sąd oparł się na okolicznościach niespornych, w tym przyznanych albo niezaprzeczonych. Postąpienie takie znajduje uzasadnienie w treści art. 229 oraz 230 k.p.c. Część z tych okoliczności została przez strony zgodnie przyznana, a w zakresie części z nich, strona pozwana nie wypowiedziała się. Wskazane okoliczności bezsporne nie budzą także żadnych wątpliwości Sądu oraz znajdują potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym, a to: umowie najmu samochodu zastępczego (k.8), fakturze VAT nr (...) (k. 9), umowie cesji wierzytelności z dnia 12.03.2015 r. (k. 10), wezwaniu do zapłaty (k. 12), piśmie z dnia 11.03.2015 r. (k. 14), piśmie z dnia 17.02.2015 r. (k.32-33), protokołu szkody (k. 34- 35).

Sąd zważył, co następuje:

powództwo zasługuje na uwzględnienie jedynie w części.

Podstawą dochodzonego przez powoda roszczenia jest art. 822 k.c., który stanowi, że przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony, a także art. 34 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, zgodnie z którym z ubezpieczenia OC pojazdów mechanicznych przysługuje odszkodowanie, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, będącą następstwem śmierci, uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia bądź też utraty, zniszczenia lub uszkodzenia mienia.

Bezsporne w przedmiotowej sprawie jest istnienie odpowiedzialności po stronie ubezpieczyciela za skutki zdarzenia drogowego z dnia 2 lutego 2015 r., w którym uszkodzeniu uległ samochód należący do J. M. marki P. o nr rej. (...). Poza sporem pozostaje również odpowiedzialność strony pozwanej za koszty wynajmu samochodu zastępczego. Strona pozwana przyznała, iż ponosi odpowiedzialność z tego tytułu a przejawem tego jest przede wszystkim wypłata dopłaty odszkodowania z tytułu wynajmu samochodu zastępczego. Nie była kwestionowana również wysokość stawki dobowej przyjęta przy obliczaniu wysokości kosztów wynajmu pojazdu zastępczego. Sporny w niniejszej sprawie był okres czasu na jaki pokrzywdzony był zobligowany do korzystania z samochodu zastępczego.

W pierwszej kolejności Sąd rozważyć należy zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powoda. Podniesione przez stronę pozwaną argumenty nie zasługują na uwzględnienie. Istota umowy cesji przejawia się w tym, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki. (art. 509 § 1 i § 2 k.c.). Celem i skutkiem przelewu jest przejście wierzytelności na nabywcę. W wyniku przelewu przechodzi na nabywcę ogół uprawnień przysługujących dotychczasowemu wierzycielowi, który zostaje wyłączony ze stosunku zobowiązaniowego, jaki go wiązał z dłużnikiem. Wierzytelność przechodzi na nabywcę w takim stanie, w jakim była w chwili zawarcia umowy o przelew, a więc ze wszystkimi związanymi z nią prawami i brakami (np. przedawnieniem). Przedmiotem przelewu jest wierzytelność, tj. prawo podmiotowe wierzyciela do żądania od dłużnika świadczenia. Nabywca wierzytelności wchodzi w miejsce wierzyciela i przysługują mu względem dłużnika wszelkie prawa i roszczenia, posiadane przez jego poprzednika prawnego. Co do zasady każda wierzytelność (pieniężna i niepieniężna), jeżeli jest zbywalna, może być przedmiotem przelewu, chyba że zakazuje tego ustawa umowa bądź sprzeciwia się temu właściwość zobowiązania. W niniejszej sprawie nie miała miejsca okoliczność opisana w zdaniu poprzedzającym. Wierzytelność objęta pozwem nie była wyłączona ze zbycia, a sama umowa cesji wierzytelności zawierała wszelkie elementy dla uznania jej za skuteczną, ponadto nie budziła wątpliwości Sądu co do jej wiarygodności i prawdziwości. Zatem należy przyjąć, iż powód skutecznie nabył od pokrzywdzonego J. M. wierzytelność przysługującą mu z tytułu kosztów wynajętego samochodu zastępczego. Powyższe prowadzi do wniosku, iż powód niewątpliwie był uprawniony do wytoczenia przedmiotowego powództwa.

Odnosząc się w dalszej kolejności do istoty sporu, tj. długości najmu samochodu zastępczego, Sąd rozpoznający niniejszą sprawę podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w uzasadnieniu uchwały z dnia 22 listopada

2013 roku (sygn. akt III CZP 76/13, OSNC 2014 r., nr 9, poz. 85). Sąd Najwyższy stwierdził, iż odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w okresie niezbędnym do nabycia innego pojazdu mechanicznego, jeżeli odszkodowanie ustalone zostało w wysokości odpowiadającej różnicy pomiędzy wartością pojazdu mechanicznego sprzed zdarzenia powodującego szkodę, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym, którego naprawa okazała się niemożliwa lub nieopłacalna (tzw. szkoda całkowita). W takim wypadku należy przyjąć, iż w zakres szkody, pozostającej w adekwatnym związku przyczynowym ze zdarzeniem szkodzącym, wchodzi koszty najmu pojazdu zastępczego poniesione przez poszkodowanego w czasie niezbędnym do nabycia nowego pojazdu.

Zatem należy przyjąć, że zasadna długość wynajmu samochodu zastępczego w przypadku zaistnienia tzw. szkody całkowitej, związana jest z okresem koniecznym i uzasadnionym do nabycia nowego samochodu w zamian za pojazd uszkodzonego. Należy zwrócić uwagę, iż ustalenie czasu niezbędnego na nabycie nowego pojazdu ma charakter obiektywny i jest niezależne od posiadania przez poszkodowanego środków pieniężnych - w tym pochodzących z wypłaty odszkodowania obejmującego różnicę wartości pojazdu sprzed i po zdarzeniu szkodzącym - na kupno nowego pojazdu. Dla ustalenia czasu niezbędnego do nabycia pojazdu istotne znaczenie ma czas zawiadomienia poszkodowanego o sposobie likwidacji szkody. Równocześnie podkreślenia wymaga okoliczność, iż nabycie nowego pojazdu wymaga podjęcia określonych czynności organizacyjnych przy uwzględnieniu obowiązku poszkodowanego podejmowania czynności zmierzających do zapobieżenia zwiększaniu rozmiaru szkody.

Ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego wynika, że pokrzywdzony dowiedział się o sposobie likwidacji szkody oraz o uznaniu szkody jako całkowitą najpóźniej z pisma strony pozwanej datowanego na 17.02.2015 r. Z protokołu szkody (k.34-35) wynika, że już w dniu jego sporządzania pokrzywdzony wiedział, iż prawdopodobnie w niniejszej sprawie ma miejsce tzw. szkoda całkowita. Informacja taka została umieszczona na przedmiotowym dokumencie w „uwagach”, który to dokument został osobiście podpisany przez poszkodowanego. Co prawda nie była to oficjalna informacja ze strony ubezpieczyciela o sposobie likwidacji szkody i nie można od daty tego dokumentu ustalać świadomości pokrzywdzonego o uznaniu szkody za całkowitą, jednakże już od tego momentu poszkodowany mógł zdawać sobie sprawę (przy uwzględnieniu wykazanych uszkodzeń pojazdu), że naprawa w ocenie ubezpieczyciela okaże się nieekonomiczna i w związku z tym mógł podjąć czynności zmierzające do nabycia nowego pojazdu. Najpóźniejszą datą w której pokrzywdzony dowiedział się o zakwalifikowaniu szkody jako szkody całkowitej jest data 23 lutego 2015 r. Zgodnie z twierdzeniami powoda w tym dniu pokrzywdzony odpowiedział na pismo strony pozwanej z dnia 17.02.2015 r., w którym przedstawiono kalkulację naprawy i uznano szkodę za całkowitą. W materiale dowodowym brak informacji kiedy pokrzywdzonemu doręczono pismo z dnia 17.02.2015 r., jednakże skoro 23.02.2015 r. złożył odwołanie od przedmiotowego pisma, nie mniej należy przyjąć, że najpóźniej w tej dacie zapoznał się z jego treścią. Dlatego też w ocenie Sądu okres do dnia powzięcia przez pokrzywdzonego oficjalnej informacji o zakwalifikowaniu szkody jako całkowitej, tj. do dnia 23.02.2015 r., jest okresem czasu w którym pokrzywdzony był uprawniony do korzystania z samochodu zastępczego. Samochód zastępczy został wynajęty przez poszkodowanego w dniu 2.02.2015 r., a więc okres 21 dni jest w ocenie Sądu adekwatny, celowy i niezbędny do nabycia nowego pojazdu w realiach niniejszej sprawy. Jak zostało zaznaczone powyżej pokrzywdzony ma obowiązek podejmować działania zmierzające do zapobieżenia powiększeniu się szkody. W przedmiotowej sprawie zbędne zwleknięcie ze zwrotem wynajętego samochodu zastępczego, w sytuacji świadomości poszkodowanego o sposobie likwidacji szkody jest nieuzasadnione. Równocześnie należy zwrócić uwagę, że powód ostatecznie nie wykazał zasadności korzystania z samochodu zastępczego przez pozostałe 10 dni, a to na nim spoczywał ciężar dowodu w tym zakresie, zgodnie z regułą określoną w art. 6 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c.

Podkreślić należy, że proces cywilny o zapłatę odszkodowania przeciwko ubezpieczycielowi świadczącemu ochronę ubezpieczeniową z tytułu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej, jest normalnym procesem, z niezmiennymi obowiązkami procesowymi, co oznacza, że to na powodzie ciąży obowiązek wykazania wszystkich przesłanek odszkodowawczych, w tym przede wszystkim rozmiaru szkody. To, że pozwanym jest ubezpieczyciel, nie

ma żadnego znaczenia dla obowiązków powoda, po za jednym, a mianowicie dotyczącym legitymacji biernej strony pozwanej, jeśli nie kwestionuje ona faktu świadczenia ochrony ubezpieczeniowej sprawcy kolizji.

Z uwagi na fakt, że strona pozwana nie kwestionowała stawki dobowej określonej przy obliczeniu kosztów wynajmu pojazdu zastępczego, zasądzając należne kwoty tytułem kosztów najmu, Sąd uwzględnił stawkę dobową wskazaną przez powoda tj. 180,00 złotych netto.

Sąd uznał za zasadne korzystanie przez poszkodowanego z pojazdu zastępczego przez 21 dni. Przy stawce dobowej w wysokości 180,00 złotych netto, daje to łącznie kwotę 3.780,00 złotych. Uwzględniając fakt, iż w toku postępowania likwidacyjnego strona pozwana wypłaciła poszkodowanemu tytułem odszkodowania za wynajem samochodu zastępczego kwotę 1.800,00 złotych, w punkcie I wyroku zasądzone równicę w/w kwot, tj. 1.980,00 złotych.

O żądaniu odsetkowym Sąd orzekł w oparciu o art. 481 § 1 i 2 k.c. Przepis ten wskazuje, iż obowiązek zapłaty odsetek wiąże się z samym faktem opóźnienia i dla jego powstania nie jest wymagane wystąpienie jakichkolwiek innych przesłanek. Stan opóźnienia powstaje wówczas, gdy dłużnik nie spełnia w terminie świadczenia pieniężnego. Należy również zwrócić uwagę na treść art. 14 ust. 1 cytowanej powyżej ustawy o ubezpieczeniach, zgodnie z którym zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie. Skoro w niniejszej sprawie strona pozwana pismem z dnia 11.03.2015 roku przyznała odszkodowanie obejmujące koszty wynajętego samochodu zastępczego, to od tego terminu odmówiła wypłaty odszkodowania w pozostałym zakresie, zatem była w opóźnieniu od tego dnia.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Strona pozwana działała bez pełnomocnika i w związku z powyższym nie poniosła żadnych kosztów. Powód poniósł koszty procesu w łącznej wysokości 1467,00 złotych (1200 zł koszty wynagrodzenia pełnomocnika obliczone na podstawie § 6 pkt 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. o opłatach za czynności radców prawnych oraz ponoszenie przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu, 250 zł tytułem opłaty sądowej obliczonej na podstawie art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. koszty sądowe w sprawach cywilnych, Dz. U. z 2014 r., poz. 1025 ze zm.; 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa). Powód wygrał niniejszy spór w 39% zatem zasadne było zasądzenie na jego rzecz kwoty 572,13 złotych, stanowiącej równowartość 39% całości poniesionych kosztów.

SSR Zbigniew Miczek